

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 248/2021
24.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Јасмине Васовић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 190/21 од 25.02.2021. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 131/20 од 14.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.03.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 190/21 од 25.02.2021. године и **УТВРЂУЈЕ** да су правноснажним пресудама Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 131/20 од 14.12.2020. године учињене повреде члана 422. тачка 3) у вези члана 283. став 3. Законика о кривичном поступку и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку, у корист окривљене АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године према окривљеној АА на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, због постојања околности које трајно искључују кривично гоњење, одбијена је оптужба да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка и паушала падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 131/20 од 14.12.2020. године одбијена је као неоснована жалба Основног јавног тужиоца у Прокупљу, а пресуда Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ 190/21 од 25.02.2021 године, због повреде члана 422. тачка 3) у вези члана 283. став 3. Законика о кривичном поступку и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев и

утврди да је правноснажним пресудама Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 131/20 од 14.12.2020. године повређен закон у корист окривљене.

Врховни касациони суд је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да су доношењем побијаних правноснажних пресуда учињене повреде члана 422. тачка 3) у вези члана 283. став 3. Законика о кривичном поступку и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку.

Наиме, из списка предмета произилази да је Основно јавно тужилаштво у Прокупљу донело наредбу Кт 437/19, Кео 80/19 од 14.11.2019. године којом је одложено кривично гоњење осумњичене АА због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ и истој наложено да плати износ од 30.000,00 динара на рачун који је прописан за уплату јавних прихода који се користи за хуманитарне или друге јавне сврхе, те да доказ о уплати достави тужиоцу. Такође је у наредби наведено да ако у року од шест месеци не изврши наведену обавезу, против ње ће бити настављен даљи поступак, а ако прихваћену обавезу изврши у складу са наредбом, кривична пријава ће у смислу члана 283. став 3. ЗКП бити одбачена. Наведену наредбу окривљена је примила 20.11.2019. године. Окривљена је 23.11.2019. године извршила уплату од 30.000,00 динара на рачун наведен у наредби тужиоца.

Основни јавни тужилац у Прокупљу је дана 07.07.2020. године поднео оптужни предлог Кт 437/19 од 07.07.2020. године против окривљене АА због постојања основане сумње да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ. Основни суд у Прокупљу је дана 10.08.2020. године донео пресуду К 193/20 од 10.08.2020. године којом је према окривљеној АА на основу члана 422. тачка 3) ЗКП, јер постоје околности које трајно искључују кривично гоњење, одбијена оптужба да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ. У образложењу првостепене пресуде између осталог је наведено да је окривљена уплатила износ од 30.000,00 динара на рачун и у року одређеном од стране Основног јавног тужиоца у Прокупљу и будући да је утврђено да постоје околности које трајно искључују кривично гоњење суд је на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу према окривљеној да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. КЗ.

Жалбени суд је пресудом Кж1 131/20 од 14.12.2020. године одбио жалбу ОЈТ у Прокупљу и потврдио првостепену пресуду, налазећи да је окривљена извршила своју

обавезу на начин предвиђен наредбом ОЈТ у Прокупљу, која околност трајно искључује кривично гоњење окривљене.

Одредбом члана 422. тачка 3) ЗКП прописано је да ће пресуду којом се оптужба одбија суд изрећи ако је оптужени актом амнестије или помиловања ослобођен од кривичног гоњења, или се гоњење не може предузети због застарелости или неке друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Одредбом члана 283. став 3. ЗКП прописано је да ако осумњичени у року изврши обавезу из члана 1. овог члана, јавни тужилац ће решењем одбацити кривичну пријаву и о томе обавестити оштећеног, а одредба члана 51. став 2. законика неће се примењивати.

Имајући у виду напред цитиране одредбе ЗКП, Врховни касациони суд налази да су побијаним правноснажним пресудама учињене повреде члана 422. тачка 3) у вези члана 283. став 3. Законика о кривичном поступку. Ово са разлога јер је у конкретном случају погрешан закључак првостепеног и другостепеног суда да околности које трајно искључују кривично гоњење настају када осумњичени испуни обавезе наложене од стране тужиоца, а не када се донесе решење о одбацивању кривичне пријаве. Примена иститута одлагања кривичног гоњења из члана 283. ЗКП окончава се доношењем решења о одбацивању кривичне пријаве, што подразумева да се пре доношења наведеног решења не може сматрати да је примењен наведени институт, нити да је поступак обустављен, нити да су наступиле околности које трајно искључују кривично гоњење. Дакле, тек након одлуке поступајућег тужиоца о одустанку од кривичног гоњења услед испуњења обавеза од стране осумњиченог, односно доношења решења о одбацивању кривичне пријаве, може се сматрати да је поступак окончан, а не и пре тога.

Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, основано се захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Ово са разлога јер образложење првостепене и другостепене пресуде, нема разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, обзиром да не садрже разлоге о томе због чега испуњење обавезе наложене на основу члана 283. став 1. ЗКП представља околност која трајно искључује кривично гоњење, већ констатују да је испуњењем обавезе наложене од стране тужиоца наступила околност која трајно искључује кривично гоњење.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду напред наведено, усвојио као основан предметни захтев, те је на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП утврдио да су побијаним правноснажним пресудама Основног суда у Прокупљу К 193/20 од 10.08.2020. године и Вишег суда у Прокупљу Кж1 131/20 од 14.12.2020. године учињене повреде члана 422. тачка 3) у вези члана 283. став 3. Законика о кривичном поступку и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку, у корист окривљене АА, при томе не дирајући у правноснажност наведених пресуда.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић